

LÜGANUSE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kiviõli

29. oktoober 2020 nr 289

Viru Keemia Grupi tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

Viru Keemia Grupp AS (registrikood 10490531; edaspidi VKG) esitas 18.08.2020 Lüganuse Vallavalitsusele taotluse (Lisa 1) Lüganuse vallas kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamiseks (edaspidi KOV EP), sooviga kavandada valla territooriumile tööstusjäätmete prügila (edaspidi prügila), kus hakata ladestama poolkoksi ja põlevkivituhka.

Keskkonnaministri 14.12.2015 määruse nr 70 „Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu“ § 3 lõike 2 ning määruse lisa „Jäätmenimistu“ kohaselt on põlevkivituhk tavajääde ja poolkoksi ohtlik jääde. Vastavalt planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 95 lõikele 1 koostatakse KOV EP olulise ruumilise mõjuga ehitise (edaspidi ORME) püstitamiseks, kui ORME asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Praegu kehtivas üldplaneeringus (kehtestatud 28.07.2004) ei ole käsitletud ORME asukohti ega rajamistingimusi. Alates 2015. aastast kehtiv planeerimisseadus näeb olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valikuks üldplaneeringule samaväärsena kohaliku omavalitsuse eriplaneeringut. PlanS § 98 lõige 2 näeb ette, et KOV EP asukoha eelvaliku tegemisel tuleb kaaluda mitut (minimaalselt kahte) võimalikku asukohta. Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrus nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ määratleb ORME-na: tavajäätmete prügila, kui selle üldmaht on üle 25 000 tonni (punkt 6) ja ohtlike jäätmete ladestamise paik (punkt 7).

Taotletava KOV EP eesmärgiks on ORME jaoks parima võimaliku asukoha valiku menetluse läbiviimine ja prügila rajamise detailse lahenduse (sh ehituslikud küsimused) väljatöötamine. Asukoha valimisel palutakse arvesse võtta VKG õlitehase lähedust (Keemia vkt 12j, Kohtla-Järve, 32217:001:0046). Asukoht peab vastama ka järgmistele kriteeriumitele:

- prügila rajamiseks vajalik maa-ala suurus on 120-150 ha;
- eeldatav maht on 100 miljonit tonni;
- asukoht Lüganuse vallas kuni 15 km õlitehasest;
- prügila ehitamiseks ja toimimiseks on vajalik taristu olemasolu või rajamise võimalus.

Taotluse esitamine just Lüganuse Vallavalitsusele on tingitud asjaolust, et prügila otstarbekam asukoht asub VKG õlitehasele lähedal, kuid samas vajab ulatuslikku maa-ala. Võimalik paiknemine Lüganuse vallas vähendab sundliikumise vajadusi ja on eeldatavasti majanduslikult otstarbekam. Lisaks peab KOV EP ala jääma tervenisti ühe omavalitsuse piiridesse. Eeltoodud kriteeriumitest tulenevalt on taotletava KOV EP ala pindalaks ca 500 km² (Lisa 2).

Kui kavandatava prügila maht on 100 mln tonni, siis praegu tekkiva aastase koguse ladestamisel on prügila kasutusiga 31 aastat. Koostatud on prügila asukohavaliku eelhindamise eksperthinnang (2019. a), milles kaaluti nelja asukohaalternatiivi (Lisa 3). Selgus, et Aa külas vahetult valla piiri ääres ja otse Kohtla-Järvel asuva olemasoleva poolkoksimäe naabruses asuv alternatiiv nr 1 on tehniliste ja keskkonningimuste poolest eelistatud asukoht, sest ala on õlitehasele lähedal, olemasolevat haruraudteed ja konveierit on võimalik pikendada, puudub (looduslik) mullastik ja kaitstavad loodusväärtused, ala kuulub VKG-le. Lisaks on VKG-le väljastatud sel alal lubjakivi kaevandamise luba, et varustada kavandatav tsemenditehas

toormega, kuid projekti ei realiseerita ja muuks otstarbeks see lubjakivi kasutatav ei ole. Ainuke võimalus muuta kinnistu kasutusotstarvet prügila rajamiseks on läbi KOV EP.

Asukohaalternatiivide 2 ja 3 puhul tuleb eriplaneeringu koosseisus arvestada taristu rajamisega (transporditeed ja konveieri kulgemine), lisaks on mõlemal alal kogu ulatuses maaparandust reguleerivad võrgud ning tagada tuleb piirkonna maaparandussüsteemi eesmärgipärane toimimine. Asukoht 4 tuleks samuti välistada – prügila rajamine eeldaks vahepeal väljatöötatud Aidu karjääri arengukontseptsiooni ümbervaatamist, samuti olemasolevate tuulegeneraatorite teise kohta üleviimist. Lisaks asub see kaalutud variantidest õlitehasest kõige kaugemal ja eeldatavad transporditeed läbiksid naabervalda. Alternatiivide põhjalikum analüüs ja sobivaim asukoha valik tuleb läbi viia KOV EP ja keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi KSH) käigus.

VKG on planeeringu koostamisest huvitatud isikuna vastavalt PlanS § 4 lõikele 2¹ valmis kandma planeeringu tellimisega kaasnevad kulud. Ollakse valmis panustama planeeringu materjalide väljatöötamisse. Alusuuringute vajaduse väljaselgitamiseks on vajalik koostöö erinevate osapoolte, eelkõige Keskkonnaametiga.

Eriplaneeringu algatamise asjaolusid selgitati 17.09 kuni 28.09 toimunud vallavolikogu keskkonna- ja maaelukomisjoni koosolekul (Lisa 4). Muuhulgas selgitas VKG esindaja komisjonile, millist kasu omavalitsus oma territooriumile prügila rajamise võimaldamisest saab. Keskkonnatasude seaduse § 551 lõike 1 punkti 26 alusel saab kohalik omavalitsus 0,275 eurot kaevandatud põlevkivi tonni kohta. Planeeritava Uus-Kiviõli kaevanduse aastaseks kaevemahuks on planeeritud ca 6 000 000 tonni. Seega laekuks valla eelarvesse hinnanguliselt 1650 000 eurot aastas. Põlevkivi lend- ja koldetuha tonni kõrvaldamise saastetasust kantakse 0,08 eurot ühe kõrvaldatud tonni eest kõrvaldamise asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse. Kuna jäätmekoodi ei ole juurde pandud, siis seda rakendatakse Kiviter seadmete poolkoksi ja Petroter seadmete tuha puhul. Sellisel juhul lisanduks valla eelarvesse 248 000 € aastas. Komisjon jõudis otsusele, et prügila rajamisel on vaja arvesse võtta kõiki keskkonnohutuse nõudmisi, et mitte lubada õhu ja pinnasevee reostamist.

PlanS § 95 lõike 5 alusel on KSH kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamisel kohustuslik. PlanS § 96 lõike 1 kohaselt algatab mõlemad kohaliku omavalitsuse volikogu oma otsusega. Kohaliku eriplaneeringu koostamises eristatakse kaht etappi: asukohtade võrdlus ja neist sobivaima valik (asukoha eelvaliku etapp) ning täpse lahenduse väljatöötamine. KSH viiakse läbi mõlemas etapis.

Arvestades eeltoodud asjaoludega ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2, planeerimisseaduse § 95 lõiked 1, 5 ja 6 ning § 96 lõike 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2 ning Viru Keemia Grupp AS poolt 18.08.2020 esitatud taotluse, Lügänu Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Algatada Lügänu vallas kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamine Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete ladestamise prügila rajamiseks, eesmärgiga viia läbi parima võimaliku asukoha valiku menetlus ja töötada välja prügila rajamise detailne lahendus.
2. Algatada eriplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.
3. Kinnitada planeeringuala piir ja pindala (Lisa 2, ca 500 km²).

4. Planeeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Lüganuse Vallavolikogu, koostamise korraldaja Lüganuse Vallavalitsus.
5. Volitada vallavanem sõlmima eriplaneeringu koostamisest huvitatud isikuga haldusleping planeeringu koostamisega ja keskkonnamõju strateegilise hindamisega kaasnevate kulude tasumiseks.
6. Volitada vallavanem sõlmima eriplaneeringu koostamisest huvitatud isikuga haldusleping tehnorajatiste ja -liitumiste väljaehitamiseks ning nende tegevustega kaasnevate kulude tasumiseks.
7. Eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega saab tutvuda Lüganuse Vallavalitsuses aadressil Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, tööpäevadel kell 9:00 kuni 15:00.
8. Lüganuse Vallavalitsusel teatada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise algatamisest ajalehes Põhjarannik, Lüganuse valla lehes, väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Lüganuse valla veebilehel www.lyganuse.ee ning teavitada asjaomaseid asutusi ja isikuid.
9. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.
10. Käesoleva korralduse peale võib esitada Lüganuse Vallavolikogule vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korraldusest teadasaamise päevast või esitada kaebuse Tartu Halduskohtule, Jõhvi kohtumajas Kooli 2a, 41532 Jõhvi, halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse jõustumisest.

Risto Lindeberg
vallavolikogu esimees